

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **8-9 juni 2017**

Ögonkliniken
Klinik

Västervik
Ort

Pär Kanulf och Poya Hård af Segerstad
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ögonkliniken i Västervik är en länsklirik med satellitmottagningar i Oskarshamn och Vimmerby. På ögonkliniken i Västervik finns en öppenvårdsmottagning med planerad och akut verksamhet fem dagar i veckan, en dagavdelning och egen operationsavdelning. Kliniken har även tillgång till två slutenvårdsplatser på ortopedkliniken.

Satellitmottagningarna bemannas av två sjuksköterskor och en medicinsk sekreterare vardera. Mottagningen i Oskarshamn försörjs av 1-2 läkare 3-4 dagar per vecka. Mottagningen i Vimmerby försörjs av en specialistläkare två dagar per vecka. Upptagningsområdet är ca 120 000 invånare. Kliniken leds av en verksamhetschef med stöd av en medicinskt ansvarig läkare, en avdelningschef samt en expeditionschef.

Det finns fem specialistläkare på kliniken samt två vakanser. Två av specialistläkarna närmar sig pension. På kliniken finns 3 ST tjänster men i dagsläget finns fem ST-läkare anställda på kliniken, varav en som nyligen ansökt om specialistkompetens och en som precis har börjat.

Kliniken handlägger majoriteten av patienter förutom de som faller inom ramen för rikssjukvård, bakre segmentkirurgi samt korneakirurgi. Kliniken har jour dagtid för patienter med akuta ögonåkommor. På kvällar och helger omhändertas patienter med akuta ögonåkommor av kirurgens primärjour med ögonspecialist som bakjour. Syncentralen tillhör sedan 1 januari 2016 Habiliteringen. Ögonkliniken bistår med 2 läkartimmar per månad på Syncentralen.

Förutom bakre segmentkirurgi och korneakirurgi är verksamheten tillräckligt allsidig avseende patientsammansättning och sjukdomspanorama, för att målbeskrivningens krav skall kunna uppfyllas. Det finns en landstingsövergripande handlingsplan för ST- utbildningen, som är i behov av uppdatering, då den är anpassad till 2008 års författning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga handledare har specialistkompetens i ögonsjukdomar och har genomgått handledarutbildning. Det finns endast en sjukhusövergripande studierektor, som

har specialistkompetens i anestesi och intensivvård. Hon har 20 % av sin arbetstid avsatt för sitt uppdrag samt skriftlig uppdragsbeskrivning. Studierektorn har genomgått handledarutbildning och har god insyn i utbildningskraven. Det föreligger en hög ambitionsnivå för utbildning på kliniken. Samtliga ST läkare har tillgång till rådgivande specialistläkare under samtliga arbetspass. Den rådgivande specialistläkaren är frigjord från annan verksamhet.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Lokalerna är ändamålsenliga och moderna med god teknisk utrustning. ST läkarna har tillgång till arbetsplats med egen dator. Det finns god tillgång till bibliotekstjänst och aktuella tidskrifter.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST-läkare genomgår klinikens introduktionsprogram och har ST-kontrakt. Samtliga erbjuds upp till sex månaders sidutbildning inom de områden som saknas på kliniken. Individuella utbildningsprogram saknas. Jourtjänstgöringen upptar en adekvat del av den aktiva tjänstgöringstiden på kliniken.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐

- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

E Handledning och uppföljning

En personlig handledare är utsedd för varje ST-läkare. Handledarsamtal är schemalagda till två timmar varannan vecka men kommer att ändras till 1 timma varje vecka. Handledarsamtal, uppnådd kompetens, förvärvade kunskaper och färdigheter i enlighet med målbeskrivningen dokumenteras inte alls av ST läkarna. Specialistkollegium saknas. Verksamhetschefen har årliga medarbetarsamtal med samtliga ST läkare.
ST- läkarna upplever utbildningsklimatet som gott.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser och utbildningar planeras in i ST-tjänstgöringen och ST-läkarna får gå alla förekommande ST-kurser inom specialiteten. ST-läkarna erbjuds även andra externa utbildningar, t.ex. regionala och nationella ST-dagar inom specialiteten samt landstingsgemensamma kurser inom ledarskap, kommunikation och forskningsmetodik. ST- läkarna är också aktiva i genomförande av klinikens interna utbildning (1,75 tim/vecka). Schemalagd tid för självstudier ges med 4 timmar/vecka.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Alla ST-läkare deltar i en landstingsgemensam kurs för att uppnå medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt enligt målbeskrivningen. Vetenskapliga arbeten utförs. Fem veckor medges för dessa arbeten exklusive vetenskaplig kurs. Redovisning planeras ske i samband med regionalt eller nationellt möte i form av poster eller föredrag. Inga självständiga forskningsprojekt har publicerats under det senaste året.

Alla ST-läkare skall göra och dokumentera ett kvalitetsarbete.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkarna deltar i en landstingsgemensam kurs i ledarskap och kommunikation. I det dagliga arbetet kan återkoppling av ST-läkarens kommunikativa kompetens förbättras. Medsittning görs sporadiskt. Endast erfarna ST-läkare har själva uppdrag som handledare för läkarstudenter, AT-läkare och ST-läkare i allmänmedicin.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Det föreligger en hög ambitionsnivå rörande ST-utbildningen med en engagerad klinikledning.
- Det råder god stämning som främjar utbildningsmiljön.
- Det lilla sjukhusets fördelar med korta kommunikationsvägar.
- Tillgång till rådgivande specialistläkare under samtliga arbetspass.
- Samtliga ST-läkare har kontinuerligt schemalagd tid för självstudier, handledning

- samt internutbildning.
- Administrativ tid finns avsatt i tillräcklig utsträckning.
 - Goda möjligheter till externutbildning.
 - Förutom bakre segment- och korneakirurgi är verksamheten tillräckligt allsidig.

Svagheter

- Individuella utbildningsprogram saknas.
- Specialistkollegium förekommer inte.
- Avsaknad av dokumentation av handledarsamtal (ST).
- Den landstingsövergripande handlingsplanen för ST-utbildningen behöver uppdateras.
- Inte optimala möjligheter för att uppnå ledarskaps- och kommunikativ kompetens.

Förbättringspotential

- ST-läkarna bör ta större ansvar för sin utbildning genom att dokumentera handledarsamtalen och registrera uppnådda kunskaper och färdigheter enligt SÖF:s checklista.
- Individuella utbildningsprogram ska införas.
- Specialistkollegium ska införas.
- Den landstingsövergripande handlingsplanen för ST-utbildningen bör uppdateras.
- Riktad intern ST-utbildning kan övervägas.
- Möjligheterna för att uppnå ledarskaps- och kommunikativ kompetens bör optimeras.